

Valsts ieņēmumu dienests

Metodiskais materiāls

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem

2019

SATURS

1. Vispārīgā informācija.....	3
2. Nodokļa likmes.....	4
3. Nodokļa likmes piemērošana algota darba ienākumam.....	6
4. Nodokļa likmes piemērošana ienākumam no autoratlīdzības (autortiesību un blakustiesību atlīdzības).....	14
5. Nodokļa likmes piemērošana ienākumam no uzņēmuma līguma	19
6. Nodokļa likmes piemērošana, saņemot vairāku veidu ienākumus pie viena ienākuma izmaksātāja	23
7. Nodokļa likmes piemērošanas iekšzemes darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka.....	26
8. Saistošie normatīvie akti	27

1. Vispārīgā informācija

1. Metodiskais materiāls sniedz metodisku palīdzību ienākuma izmaksātājiem gan fiziskām, gan juridiskām personām, kurām ir pienākums ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli (turpmāk – nodoklis) ienākuma izmaksas vietā, sākot ar 2018.gada 1.janvāri.

2. Algas nodokļa ieturēšanu un maksāšanu veic darba devējs, kas nodarbina darbinieku – nodokļa maksātāju.

3. No ienākumiem, kas noteikti likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.panta desmitajā un divpadsmitajā daļā, ja ienākumi nav saistīti ar darba attiecībām un nav atbrīvoti no aplikšanas ar nodokli, nodokli ietur ienākuma izmaksātājs.

4. Fiziskās personas – iekšzemes nodokļa maksātāja – gada (algas nodokļa maksātāja – mēneša) apliekamais ienākums ir viņa gada (mēneša) ienākums, izņemot neapliekamos ienākumus, no kura atskaitīti:

4.1. attaisnotie izdevumi;

4.2. maksātāja gada diferencētais neapliekamais minimums (Valsts ieņēmumu dienesta prognozētais mēneša neapliekamais minimums);

4.3. nodokļa atvieglojumi.

5. Atskaitījumus primāri piemēro algota darba ienākumam (pa ienākuma apmēra sliekšņiem). Ja algota darba ienākumu apmērs nav pietiekams, atskaitījumus (ievērojot noteikto kārtību – atskaita ar 20 % likmi) piemēro citam ienākuma veidam pie šī ienākuma izmaksātāja.

6. Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (turpmāk – VSAOI) piemērošana ir noteikta likumā [“Par valsts sociālo apdrošināšanu”](#) un Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumos Nr.827 [“Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli”](#).

7. Ienākuma izmaksātāja pienākums un termiņi aprēķināt un pārskaitīt ienākumu un nodokli:

7.1. algas nodoklis iemaksājams budžetā reizi mēnesī, kad bankā tiek saņemta nauda iedzīvotāju ienākumu izmaksai. Darba devēji, kas iedzīvotāju ienākumus izmaksā no kases ieņēmumiem, nesaņemot naudu bankā, iemaksā algas nodokli budžetā nākamajā dienā pēc algas izmaksas. Darba devējs, kas darbiniekam darba samaksu izmaksā bezskaidras naudas norēķinu veidā, algas nodokli iemaksā budžetā tajā pašā dienā, kurā viņš devis maksājuma uzdevumu darba samaksas pārskaitīšanai no sava konta uz darbinieka kontu. No steidzamos, īslaicīgos, vienreizējos darbos nodarbinātu

darbinieku darba samaksas aprēķināto un ieturēto algas nodokli darba devējs iemaksā budžetā tajā pašā dienā, kurā viņš iemaksā budžetā pastāvīgo darbinieku algas nodokli;

7.2. no fiziskās personas ienākumiem, kurus izmaksā komersanti, individuālie uzņēmumi (arī zemnieku vai zvejnieku saimniecības), kooperatīvās sabiedrības, nerezidentu pastāvīgās pārstāvniecības, iestādes, organizācijas, biedrības, nodibinājumi un fiziskās personas, kuras reģistrētas kā saimnieciskās darbības veicējas, ja tie nav saistīti ar darba attiecībām un nav atbrīvoti no aplikšanas ar nodokli, ienākuma izmaksātājs ietur nodokli ienākuma izmaksas vietā un iemaksā to budžetā ne vēlāk kā ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša piektajā datumā.

8. Taksācijas gadam beidzoties, nodokļa maksātājs, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precīzē taksācijas gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

2. Nodokļa likmes

9. Nodokļa likme, kas jāmaksā no gada apliekamā ienākuma, ir šāda:

9.1. 20 % – gada ienākumam līdz 20 004 *euro* (ienākuma 1.slieksnis);

9.2. 23 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 *euro*, bet nepārsniedz saskaņā ar likumu “Par valsts sociālo apdrošināšanu” noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru, 2019.gadā 62800 *euro* (ienākuma 2.slieksnis);

9.3. 31,4 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz saskaņā ar likumu “Par valsts sociālo apdrošināšanu” noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru, 2019.gadā 62 800 *euro*, (ienākuma 3.slieksnis).

10. Algas nodokļa likme, kas jāmaksā no mēneša apliekamā ienākuma, ir šāda:

10.1. 20 % – mēneša ienākumam līdz 1667 *euro* (ienākuma 1.slieksnis);

10.2. 23 % – mēneša ienākumam, kas pārsniedz 1667 *euro* (ienākuma 2.slieksnis).

11. Ja nodokļa maksātājs ienākuma izmaksātājam nav iesniedzis algas nodokļa grāmatiņu, gūtajam ienākumam tiek piemērota nodokļa likme 23 % apmērā, izņemot šī metodiskā materiāla 16. un 17.punktā minētos ienākumus.

12. Pamatojoties uz nodokļa maksātāja rakstveida iesniegumu, ienākuma izmaksātājs taksācijas gada laikā ir tiesīgs ieturēt nodokli 23 % apmērā arī no ienākumiem, kuriem piemērojama nodokļa likme 20 %.

13. Nodokļa likmi 31,4 % apmērā piemēro rezumējošā kārtībā, iesniedzot gada ienākuma deklarāciju.

14. Ja nodokļa maksātājs ir persona, kurai ir izsniegts A1 sertifikāts un VSAOI tā veic citā valstī, kā arī starpvalstu sociālās drošības līgumos norādītajos gadījumos, kad VSAOI veic citā līgumvalstī, un personas algotā darba ienākums pārsniedz 4583 *euro* mēnesī, ienākuma izmaksātājs, ieturot nodokli, mēneša ienākuma daļai, kas pārsniedz 4583 *euro*, piemēro progresīvo nodokļa likmi 31,4 % apmērā.

1.piemērs

Darba ņēmēja nerezidenta (Polijas iedzīvotājs) mēneša alga ir 5500 *euro*, darba devējam ir iesniegts A1 sertifikāts, tātad uz darba ņēmēju nerezidentu attiecas citas valsts (Polijas) sociālās apdrošināšanas sistēma, algotā darba mēneša ienākuma daļai, kas nepārsniedz 4583 *euro*, piemēro 23 % nodokļa likmi. Tā kā VSAOI nerezidenta mēneša ienākumam nepiemēro, tad aprēķinātajam algas nodoklim korekcija netiek veikta.

5500 <i>euro</i>	
23 %	31,4 %
4583 <i>euro</i> (apliekamais ienākums līdz mēneša ienākumu 2.slieksnim) x 23 % likme = 1054,09 <i>euro</i>	917 <i>euro</i> (ienākums virs mēneša ienākumu 2.sliekšņa) x 31,43 % likme = 287,94 <i>euro</i>
Aprēķinātais nodoklis kopā: 1054,09 + 287,94 = 1342,03 <i>euro</i>	

15. Ja ienākuma izmaksātājam jāietur nodoklis, piemērojot nodokļa likmi 23 %, attaisnotajiem izdevumiem (VSAOI) un atskaitījumiem (prognozētajam mēneša neapliekamajam minimumam, atvieglojumiem) piemēro 20 % likmi un nodokļa summu, kas aprēķināta no atskaitījumiem, atņem no aprēķinātās nodokļa summas (no visa ienākuma, piemērojot 23 % likmi).

16. Nodokļa likmi 20 % apmērā taksācijas gada laikā piemēro autoru un izpildītāju ienākumiem no autoratlīdzības.

17. Nodokļa likmi 10 % apmērā piemēro:

17.1. ienākumam no fiziskās personas īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izcīršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas;

17.2. ienākumam no metāllūžņu pārdošanas;

17.3. saimnieciskās darbības ieņēmumiem no nekustamā īpašuma iznomāšanas vai izīrēšanas, kustamās mantas iznomāšanas vai gūstot samaksu par dabas resursu izmantošanu, ja ir izmantotas tiesības neregistrēt saimniecisko darbību, par ko ir paziņots Valsts ieņēmumu dienestam.

3. Nodokļa likmes piemērošana algota darba ienākumam

18. Ja darba ņēmējs darba devējam ir iesniedzis algas nodokļa grāmatiņu un tā algota darba ienākumi nepārsniedz 1667 *euro* mēnesī, visam algota darba ienākumam piemēro progresīvo nodokļa likmi 20 % apmērā.

2.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 930 *euro*, nav apgādībā esošu personu, algas nodokļa grāmatiņa ir iesniegta pie darba devēja, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 10 *euro*. VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %).

930 <i>euro</i>
– 102,30 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 930 <i>euro</i>)
– 10 <i>euro</i> (prognozētais mēneša neapliekamais minimums)
= 817,70 <i>euro</i> (apliekamais ienākums)
x 20 % likme
Aprēķinātais nodoklis: 163,54 <i>euro</i>

19. Ja darba ņēmējs darba devējam ir iesniedzis algas nodokļa grāmatiņu un tā algota darba ienākumi pārsniedz 1667 *euro* mēnesī, algota darba ienākumam piemēro progresīvo nodokļa likmi – 20 % ienākumam līdz 1667 *euro* un – 23 % ienākumam, kas pārsniedz 1667 *euro*.

3.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 3000 *euro*, apgādībā ir divas personas, pie darba devēja ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 *euro*. VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %), nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī. Mēneša ienākumu sliekšnis, līdz kuram piemēro progresīvo nodokļa likmi 20 % apmērā, – 1667 *euro*.

3000 <i>euro</i>	
20 %	23 %
1667 <i>euro</i> (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim)	1333 <i>euro</i> (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa)
– 330 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 3000 <i>euro</i>)	x 23 % likme
– 460 <i>euro</i> (atvieglojums par divām apgādībā esošām personām)	= 306,59 <i>euro</i>
= 877 <i>euro</i> (apliekamais ienākums)	
x 20 % likme	
= 175,40 <i>euro</i>	

Aprēķinātais nodoklis kopā: $175,40 + 306,59 = 481,99$ <i>euro</i>
--

20. Ja darba ņēmējam pie darba devēja ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, bet paredzētie atskaitījumi pārsniedz 1.ienākuma sliekšni 1667 *euro*, atskaitījumu daļu, kas tiek pārnests uz 2.ienākumu sliekšni, atskaita, piemērojot 20 % likmi, t.i., no atskaitījumu pārnestās pārsnieguma (virs 1667 *euro*) daļas aprēķina nodokli, piemērojot 20 % likmi, minētā summu atņem no aprēķinātās nodokļa summas no ienākuma pārsnieguma (virs 1667 *euro*) daļas, bet tikai tādā apmērā kādā ir gūti ienākumi.

4.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 1800 *euro*, apgādībā ir septiņas personas, pie darba devēja ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 *euro*. VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %), nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī. Mēneša ienākumu sliekšnis, līdz kuram piemēro progresīvo nodokļa likmi 20 % apmērā, – 1667 *euro*.

1800 <i>euro</i>	
20 %	23 %
1667 <i>euro</i> (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim) – 198 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 1800 <i>euro</i>) – 1610 <i>euro</i> (atvieglojums par septiņām apgādībā esošām personām) = –141 <i>euro</i> (negatīvs apliekamais ienākums)	133 <i>euro</i> (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % likme = 30,59 <i>euro</i> 133 x 20 % = 26,60 <i>euro</i> (līdz 1.mēneša ienākuma sliekšnim neizmantotā atskaitījumu daļa, ko reizina ar 20 % likmi) 133 – 141 = -10 <i>euro</i> (attaisnotie izdevumi, kas nav izmantoti)
Aprēķinātais nodoklis kopā: $30,59 - 26,60 = 3,99$ <i>euro</i>	

4.¹piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 2000 *euro*, apgādībā ir septiņas personas, pie darba devēja ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 *euro*. VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %), nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī. Mēneša ienākumu sliekšnis, līdz kuram piemēro progresīvo nodokļa likmi 20 % apmērā, – 1667 *euro*.

2000 <i>euro</i>	
20 %	23 %

1667 <i>euro</i> (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim) – 220 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 2000 <i>euro</i>) – 1610 <i>euro</i> (atvieglojums par septiņām apgādībā esošām personām) = –163 <i>euro</i> (negatīvs apliekamais ienākums)	333 <i>euro</i> (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % likme = 76,59 <i>euro</i> 163 x 20 % = 32,60 <i>euro</i> (līdz 1.mēneša ienākuma sliekšnim neizmantotā atskaitījumu daļa, ko reizina ar 20 % likmi)
Aprēķinātais nodoklis kopā: 76,59 – 32,60 = 43,99 <i>euro</i>	

21. Ja darba ņēmējs darba devējam ir iesniedzis rakstveida iesniegumu par nodokļa likmes 23 % apmērā piemērošanu visam ienākumam, darba devējs taksācijas gada laikā (no mēneša ienākuma) ir tiesīgs ieturēt nodokli 23 % apmērā no algota darba ienākumiem, kuriem būtu piemērojama 20 % nodokļa likme.

5.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 2000 *euro*, apgādībā viena persona, pie darba devēja ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 *euro*. VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %), nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī. Darba devējam iesniegts iesniegums par nodokļa likmes 23 % apmērā piemērošanu visam ienākumam.

2000 <i>euro</i>
2000 x 23 % (likme saskaņā ar darba ņēmēja iesniegumu) = 460 <i>euro</i> 220 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 2000 <i>euro</i>) 230 <i>euro</i> (atvieglojums par vienu apgādībā esošo personu) Kopā: 450 <i>euro</i> 450 x 20 % = 90 <i>euro</i> (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)
Aprēķinātais nodoklis: 460 – 90 = 370 <i>euro</i>

22. Ja darba ņēmējs pie darba devēja ir nodarbināts nepilnu kalendāra mēnesi vai kalendāra mēneša laikā algas nodokļa grāmatiņa pie darba devēja ir iesniegta nepilnu mēnesi (dažas dienas):

22.1. mēneša apliekamās summas apmēru 1667 *euro*, kuram piemērojama 20 % likme, nedala proporcionāli pa dienām (atkarībā no algas nodokļa grāmatiņas iesniegšanas vai neiesniegšanas fakta);

22.2. neapliekamo minimumu un atvieglojumus piemēro proporcionāli dienām, kurās ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa.

6.piemērs

Darba ņēmējs uzsāk darbu 16.aprīlī, alga par šo mēnesi ir 2000 *euro*, darba devējam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, apgādībā ir divas personas, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 *euro*, VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %), nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī.

2000 <i>euro</i>	
20 %	23 %
1667 <i>euro</i> (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim) – 220 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 2000 <i>euro</i>) – 230 <i>euro</i> (atvieglojums par divām apgādībā esošām personām proporcionāli dienām, kurās ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa $((230 : 30 \times 15) \times 2)$ = 1217 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 243,40 <i>euro</i>	333 <i>euro</i> (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % likme = 76,59 <i>euro</i>
Aprēķinātais nodoklis kopā: 243,40 + 76,59 = 319,99 <i>euro</i>	

7.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 2000 *euro*, apgādībā viena persona, pie darba devēja algas nodokļa grāmatiņa ir iesniegta no 1. līdz 5.martam un no 26. līdz 31.martam (11.dienas), prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 *euro*. VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %), nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī.

2000 <i>euro</i>	
20 %	23 %
1667 <i>euro</i> (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim) – 220 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 2000 <i>euro</i>) – 81,61 <i>euro</i> (atvieglojums par apgādībā esošo personu proporcionāli dienām, kurās ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa $(230 : 31 \times 11)$	333 <i>euro</i> (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % likme = 76,59 <i>euro</i>

= 1365,39 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 273,08 <i>euro</i>	
Aprēķinātais nodoklis kopā: 273,08 + 76,59 = 349,67 <i>euro</i>	

23. Ja darba ņēmējs darba devējam nav iesniedzis algas nodokļa grāmatiņu, algotā darba ienākumam piemēro progresīvo nodokļa likmi 23 % apmērā, bet nepiemēro neapliekamo minimumu un atvieglojumu par apgādībā esošu personu.

8.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 900 *euro*. Darba ņēmējs nav iesniedzis darba devējam algas nodokļa grāmatiņu, tādējādi viņa darba algai piemēro 23 % nodokļa likmi. VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %).

900 <i>euro</i>
900 x 23 % likme = 207 <i>euro</i>
900 x 11 % (VSAOI 11 % no 900 <i>euro</i>) = 99 <i>euro</i>
99 x 20 % = 19,80 <i>euro</i> (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)
Aprēķinātais nodoklis: 207 – 19,80 = 187,20 <i>euro</i>

24. Ja nodokļa maksātājs taksācijas gada laikā saņem gan algota darba ienākumu, gan pensijas ienākumu un tam darba vietā ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, nosakot nodokļa maksātāja mēneša apliekamo ienākumu:

24.1. algota darba ienākumam šajā mēnesī nepiemēro Valsts ieņēmumu dienesta prognozēto mēneša neapliekamo minimumu, bet piemēro atvieglojumus un papildatvieglojumus, kā arī piemēro progresīvo nodokļa likmi (20 %, 23 %) atkarībā no algota darba ienākuma apmēra;

24.2. pensijas ienākumam šajā mēnesī piemēro pensionāra mēneša neapliekamo minimumu, kā arī piemēro progresīvo nodokļa likmi (20 %, 23 %) atkarībā no pensijas ienākuma apmēra.

9.piemērs

Darba ņēmēja, kurš saņem vecuma pensiju 300 *euro* mēnesī, mēneša alga ir 1000 *euro*, darba devējam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, apgādībā ir viena persona, papildu atvieglojums 3.grupas invalīdam 120 *euro* mēnesī, nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī. VSAOI likme pensionāram ir 30,87 % (darba ņēmēja daļa 9,56 %, darba devēja daļa 21,31 %).

Nodokļa aprēķins algota darba ienākumam:

<i>1000 euro</i>
<ul style="list-style-type: none"> – 95,60 <i>euro</i> (VSAOI 9,56 % no 1000 <i>euro</i>) – 230 <i>euro</i> (atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu) – 120 <i>euro</i> (papildu atvieglojums 3.grupas invalīdam) = 554,40 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 110,88 <i>euro</i>
Aprēķinātais nodoklis: 110,88 <i>euro</i>

Nodokļa aprēķins pensijas ienākumam:

<i>300 euro</i>
<ul style="list-style-type: none"> – 270 <i>euro</i> (neapliekamais minimums pensionāram) = 30 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 6 <i>euro</i>
Aprēķinātais nodoklis: 6 <i>euro</i>

10.piemērs

Darba ņēmēja, kurš saņem izdienas pensiju 700 *euro* mēnesī, mēneša alga ir 1200 *euro*, darba devējam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, apgādībā ir divas personas, nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī.

VSAOI likme izdienas pensijas saņēmējam ir 32,64 % (darba ņēmēja daļa 10,12 %, darba devēja daļa 22,52 %).

Nodokļa aprēķins algota darba ienākumam:

<i>1200 euro</i>
<ul style="list-style-type: none"> – 121,44 <i>euro</i> (VSAOI 10,12 % no 1200 <i>euro</i>) – 460 <i>euro</i> (atvieglojums par divām apgādībā esošām personām) = 618,56 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 123,71 <i>euro</i>
Aprēķinātais nodoklis: 123,71 <i>euro</i>

Nodokļa aprēķins izdienas pensijas ienākumam:

<i>700 euro</i>
<ul style="list-style-type: none"> – 270 <i>euro</i> (neapliekamais minimums pensionāram) = 430 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 86 <i>euro</i>
Aprēķinātais nodoklis: 86 <i>euro</i>

!!! Taksācijas gadam beidzoties, nodokļa maksātājs, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precīzē taksācijas gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaxu.

25. Ja algota darba ienākuma aprēķināšanas un izmaksas datumi pie viena ienākuma izmaksātāja vairākiem ienākumiem sakrīt vienā mēneša datumā, tos var summēt (ja vien nepastāv citi iemesli, kāpēc summēšana nebūtu lietderīga).

11.piemērs

Darba ņēmējs pie viena darba devēja strādā vairākos amatos – ir bibliotekārs un deju skolotājs. Darba ņēmēja bibliotekāra mēneša alga ir 1250 *euro* (finansēta no pašvaldības budžeta līdzekļiem), deju skolotāja alga ir 500 *euro* (finansējums no speciālā projekta līdzekļiem), darba devējam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 *euro*, apgādībā ir viena persona, nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī. VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %). Abi ienākumi tiek izmaksāti vienā datumā.

1250 + 500 = 1750 <i>euro</i>	
20 %	23 %
1667 <i>euro</i> (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim) – 192,50 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 1750 <i>euro</i>) – 230 <i>euro</i> (atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu), = 1244,50 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 248,90 <i>euro</i>	83 <i>euro</i> (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % likme = 19,09 <i>euro</i>
Aprēķinātais nodoklis kopā: 248,90 + 19,09 = 267,99 <i>euro</i>	

26. Attiecībā uz prēmiju izmaksām jāvērtē un jāņem vērā ne tikai aprēķina periods, bet arī prēmijas piešķiršanas jēga, būtība un citi aspekti. Ja taksācijas gadā darbiniekam izmaksā prēmiju par pirmstaksācijas gada darba rezultātiem, to iekļauj taksācijas gada attiecīgā mēneša, kurā šādu prēmiju aprēķina, ienākuma apmērā un piemēro attiecīgā taksācijas gada nodokļu likmes.

12.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 930 *euro*, pie darba devēja ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, prognozētais neapliekamais minimums ir 10 *euro*, VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %).

Taksācijas gada aprīlī darbiniekam tiek izmaksāta prēmija par pirmstaksācijas gada darba rezultātiem 780 *euro*.

$930 + 780 = 1710 \text{ euro}$	
20 %	23 %
1667 <i>euro</i> (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim) – 188,10 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 1710 <i>euro</i>) – 10 <i>euro</i> (prognozētais mēneša neapliekamais minimums) = 1468,90 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 293,78 <i>euro</i>	43 <i>euro</i> (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % likme = 9,89 <i>euro</i>
Aprēķinātais nodoklis kopā: $293,78 + 9,89 = 303,67 \text{ euro}$	

!!! Pieņemot, ka darba ņēmēja mēneša darba alga nemainās visu taksācijas gadu, viņa gada ienākums ir 11 940 *euro* ($930 \times 12 + 780$), ienākumam līdz 20 004 *euro* tiek piemērota 20 % likme, taksācijas gadam beidzoties, nodokļa maksātājs (darbinieks), rezumējošā kārtībā iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, precīzēs taksācijas gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un saņems atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

27. Ja taksācijas gadā algota darba ienākums (izņemot prēmijas, kas taksācijas periodā ir aprēķinātas un izmaksātas par pirmstaksācijas periodu), pensija vai pabalsts tiek izmaksāts par pirmstaksācijas gadu, šos ienākumu veidus iekļauj attiecīgā pirmstaksācijas gada ienākumu apmērā un piemēro attiecīgā pirmstaksācijas gada nodokļa likmes.

28. Ja vienā mēnesī ir gūts ienākums, kurš tiek aprēķināts un izmaksāts vienā datumā, bet tā daļa attiecināma uz citu mēnesi, ienākums tiek dalīts un attiecināms uz to periodu, par kuru veikts aprēķins, kā rezultātā par attiecīgajiem mēnešiem ir jāveic nodokļa pārrēķins.

13.piemērs

Darba devējam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11%, darba devēja daļa 24,09%). Darbinieks janvārī - februārī dodas atvaļinājumā.

Darba ņēmējam aprēķināta darba alga par janvārī 980,00 *euro*,

Atvaļinājuma nauda par janvārī 520,00 *euro*,

Atvaļinājuma nauda par februārī 830,00 *euro*,

Aprēķināta darba alga par februārī 1030,00 *euro*.

Nodokļa aprēķins, kas jāmaksā no janvāra apliekamā ienākuma:

$980,00 + 520,00 = 1500,00 \text{ euro}$
- 165,00 <i>euro</i> (VSAOI 11% no 1500,00 <i>euro</i>) = 1335,00 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) x 20% likme = 267,00 <i>euro</i>
Aprēķinātais nodoklis: 267,00 <i>euro</i>

Nodokļa aprēķins, kas jāmaksā no februāra apliekamā ienākuma (atvaļinājuma naudas), kas izmaksāts janvārī:

$830,00 \text{ euro}$
- 91,30 <i>euro</i> (VSAOI 11% no 830,00) = 738,70 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 147,74 <i>euro</i>
Aprēķinātais nodoklis: 147,74 <i>euro</i>

**Par janvārī izmaksāto ienākumu budžetā ieskaitāms nodoklis:
 $267,00 + 147,74 = 414,74 \text{ euro}$**

Nodokļa aprēķins no februāra algota darba ienākuma:

$830,00 + 1030,00 = 1860,00 \text{ euro}$	
20 %	23 %
837,00 <i>euro</i> (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim 1667 – 830,00) - 113,30 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 1030 <i>euro</i>) = 723,70 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 144,74 <i>euro</i>	193,00 <i>euro</i> (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % likme = 44,39 <i>euro</i>
Aprēķinātais nodoklis par februāri kopā: $144,74 + 44,39 = 189,13 \text{ euro}$	

4. Nodokļa likmes piemērošana ienākumam no autoratlīdzības (autortiesību un blakustiesību atlīdzības)

29. Autortiesību objektus neatkarīgi no izpausmes formas un veida nosaka saskaņā ar [Autortiesību likumu](#).

30. Autoratlīdzības izmaksātājs, izņemot mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju, no saviem līdzekļiem maksā VSAOI 5 % apmērā no autoratlīdzības tās saņēmēja valsts pensiju apdrošināšanai.

31. Pirms ienākuma aplikšanas ar nodokli atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumiem Nr.899 "[Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība](#)" no autoratlīdzības atskaita autoru attaisnotos izdevumus (zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu autoru un izpildītāju izdevumi, kuri saistīti ar šo darbu radīšanu, izdošanu, izpildīšanu vai citādu izmantošanu un par kuriem autori un izpildītāji saņem autoratlīdzību 50 % vai 25 % apmērā no autoratlīdzības.

32. Autoratlīdzības izmaksas brīdī autoratlīdzības izmaksātājs autoratlīdzībai piemēro nodokļa likmi 20 % apmērā neatkarīgi no autoratlīdzības apmēra un no fakta, vai autoratlīdzības izmaksātājam ir iesniegta vai nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa. No algas nodokļa grāmatiņas iesniegšanas vai neiesniegšanas fakta ir atkarīga neapliekamā minimuma un atvieglojumu piemērošana vai nepiemērošana autoratlīdzībai.

14.piemērs

Autoratlīdzības saņēmējam par janvāri ir izmaksāta autoratlīdzība par lietiskās mākslas darbiem 800 *euro*. Autoratlīdzības saņēmējam apgādībā ir viena persona, prognozētais neapliekamais minimums 10 *euro*, nodokļa atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī.

800 euro	
Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa (pilnu mēnesi)	Nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa
– 400 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 50 % no 800 <i>euro</i>) – 10 <i>euro</i> (prognozētais mēneša neapliekamais minimums) – 230 <i>euro</i> (atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu)	– 400 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 50 % no 800 <i>euro</i>)
Apliekamais ienākums 160 <i>euro</i> (800 – 400 – 10 – 230)	Apliekamais ienākums 400 <i>euro</i> (800 – 400)
x 20 % likme	x 20 % likme
Aprēķinātais nodoklis 32 <i>euro</i> (160 x 20 %)	Aprēķinātais nodoklis 80 <i>euro</i> (400 x 20 %)

14.piemērs

Autoratlīdzības saņēmējam par janvāri tiek izmaksāta autoratlīdzība no izdevniecības par enciklopēdijas manuskriptu 2500 *euro*, viņa apgādībā ir divas personas, nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 *euro*.

2500 euro	
Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa (pilnu mēnesi)	Nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa
– 625 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 2500 <i>euro</i>) – 460 <i>euro</i> (atvieglojumi par divām apgādībā esošām personām)	– 625 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 2500 <i>euro</i>)
Apliekamais ienākums 1415 <i>euro</i> (2500 – 625 – 460)	Apliekamais ienākums 1875 <i>euro</i> (2500 – 625)
x 20 % likme	x 20 % likme
Aprēķinātais nodoklis 283 <i>euro</i> ((2500 – 625 – 460) x 20 %)	Aprēķinātais nodoklis 375 <i>euro</i> ((2500 – 625) x 20 %)

!!! Pieņemot, ka autoratlīdzības saņēmējs visu taksācijas gadu katru mēnesi saņēma autoratlīdzību 2500 *euro* un viņa gada apliekamais ienākums ir 30 000 *euro* (2500 x 12), autoratlīdzības saņēmējam rodas pienākums iesniegt gada ienākumu deklarāciju, veikt nodokļa pārrēķinu, piemērojot progresīvo nodokļa likmi (20 % – ienākumam līdz 20 004 *euro*, 23 % – ienākumam virs 20 004 *euro*), un piemaksāt nodokli atbilstoši veiktajam pārrēķinam.

33. Ja autoratlīdzības saņēmējs autoratlīdzības izmaksātājam ir iesniedzis rakstveida iesniegumu par nodokļa likmes 23 % apmērā piemērošanu autoratlīdzībai, autoratlīdzības izmaksātājs, taksācijas gada laikā izmaksājot autoratlīdzību, ir tiesīgs no tās ieturēt nodokli, piemērojot likmi 23 % apmērā.

15.piemērs

Autoratlīdzības saņēmējam par janvāri izmaksā autoratlīdzību no izdevniecības par enciklopēdijas manuskriptu 2500 *euro*, viņam apgādībā ir divas personas, nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 *euro*. Autoratlīdzības izmaksātājam ir iesniegts iesniegums par 23 % nodokļa likmes piemērošanu autoratlīdzībai.

2500 euro	
Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa (pilnu mēnesi)	Nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa
– 625 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 2500 <i>euro</i>)	– 625 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 2500 <i>euro</i>)

Apliekamais ienākums 1875 <i>euro</i> (2500 – 625)	Apliekamais ienākums 1875 <i>euro</i> (2500 – 625)
x 23 % likme saskaņā ar iesniegumu	x 23 % likme saskaņā ar iesniegumu
= 431,25 <i>euro</i> (1875 x 23 %)	= 431,25 <i>euro</i> (1875 x 23 %)
– 460 <i>euro</i> (atvieglojumi par divām apgādībā esošām personām) 460 x 20 % = 92 <i>euro</i> (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)	
Aprēķinātais nodoklis 339,25 <i>euro</i> (431,25 – 92)	Aprēķinātais nodoklis 431,25 <i>euro</i> (1875 x 23 %)

!!! Taksācijas gadam beidzoties, autoratlīdzības saņēmējs, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precīzē taksācijas gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

34. Saņemot ienākumus no autoratlīdzības, par ienākuma gūšanas dienu uzskatāma diena, kad nodokļa maksātājs saņem ienākumu. Piemēram, ja autoratlīdzība tiek izmaksāta 2018.gadā, bet faktiski tā ir par darbu 2017.gadā, šai autoratlīdzībai piemēro 2018.gada nodokļa likmi.

35. Ja vairāku autoratlīdzību aprēķināšanas un izmaksas datumi pie viena autoratlīdzības izmaksātāja sakrīt vienā mēneša datumā, tās var summēt (ja vien nepastāv citi iemesli, kāpēc summēšanas nebūtu lietderīga).

16.piemērs

Autoratlīdzības saņēmējam 5.februārī izmaksā autoratlīdzību no izdevniecības par diviem reklāmas rakstiem 300 *euro* un 200 *euro*. 10.februārī izmaksā autoratlīdzību no izdevniecības par enciklopēdijas manuskriptu 1500 *euro*.

Prognozētais mēneša neapliekamais minimums 10 *euro*. Nodokļa likme ir 20 % neatkarīgi no ienākuma apmēra.

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa (pilnu mēnesi)	Nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa
5. <i>februāra</i> ienākumus summē. Ienākums 500 <i>euro</i> (300 + 200) – 125 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 500 <i>euro</i>) – 10 <i>euro</i> (prognozētais mēneša neapliekamais minimums)	5. <i>februāra</i> ienākumus summē. Ienākums 500 <i>euro</i> (300 + 200) – 125 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 500 <i>euro</i>) = 375 <i>euro</i> (500 – 125)
Apliekamais ienākums 365 <i>euro</i> (500 – 125 – 10)	Apliekamais ienākums 375 <i>euro</i> (500 – 125)

x 20 % likme	x 20 % likme
Ieturams nodoklis 73 <i>euro</i>	Ieturams nodoklis 75 <i>euro</i>
10.februāra ienākumam (1500 <i>euro</i>) piemēro: – 375 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 1500 <i>euro</i>)	10.februāra ienākumam (1500 <i>euro</i>) piemēro: – 375 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 1500 <i>euro</i>)
Apliekamais ienākums 1125 <i>euro</i> (1500 – 375)	Apliekamais ienākums 1125 <i>euro</i> (1500 – 375)
x 20 % likme	x 20 % likme
Ieturams nodoklis 225 <i>euro</i>	Ieturams nodoklis 225 <i>euro</i>
Nodoklis par februāri visām autoratlīdzībām ir 298 <i>euro</i> (73 + 225)	Nodoklis par februāri visām autoratlīdzībām ir 300 <i>euro</i> (75 + 225)

!!! Taksācijas gadam beidzoties, autoratlīdzības saņēmējs, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precīzē taksācijas gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

36. Ja autoratlīdzības saņēmējam pie autoratlīdzības izmaksātāja ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, tad, nosakot ar nodokli apliekamo ienākumu:

36.1. no autoratlīdzības atskaita autoru attaisnotos izdevumus un piemēro nodokļa likmi 20 % apmērā;

36.2. atskaitījumus (neapliekamo minimumu, atvieglojumu par apgādībā esošām personām) atskaita no autoratlīdzības, kas pēc izmaksas datuma tiek izmaksāta pirmā. Ja pēc izmaksas datuma pirmās autoratlīdzības apmērs nav pietiekams, atskaitījumu nepiemēroto daļu atskaita no ienākuma, kurš pēc izmaksas datuma ir nākamais ienākums, kas tiek gūts pie šī ienākuma izmaksātāja.

17.piemērs

Autoratlīdzības saņēmējam 5.februārī izmaksā autoratlīdzību (honorāru) no izdevniecības par reklāmas rakstiem 500 *euro*. 10.februārī izmaksā autoratlīdzību (honorāru) no izdevniecības par enciklopēdijas manuskriptu 1500 *euro*.

Autoratlīdzības izmaksātajam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa.

Autoratlīdzības saņēmējam apgādībā ir trīs personas, nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī, prognozētais mēneša neapliekamais minimums 10 *euro*. Nodokļa likme ir 20 % neatkarīgi no ienākuma apmēra.

5.februāra autoratlīdzība 500 <i>euro</i> Ienākumam piemēro: – 125 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 500 <i>euro</i>)
– 10 <i>euro</i> (prognozētais mēneša neapliekamais minimums)

– 690 <i>euro</i> (atvieglojumi par trim apgādībā esošām personām) Negatīvs apliekamais ienākums, kurš tiek pārnestš (piemērots) uz nākamo ienākumu –325 <i>euro</i> (500 – 125 – 10 – 690)
x 20 % likme
Ieturams nodoklis 0 <i>euro</i>
10.februāra autoratlīdzība 1500 <i>euro</i> Ienākumam piemēro: – 375 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 1500 <i>euro</i>)
Apliekamais ienākums 1125 <i>euro</i> (1500 – 375)
Apliekamā ienākuma korekcija, piemērojot iepriekš neizmantoto atskaitījumu daļu 1125 – 325 = 800 <i>euro</i>
x 20 % likme
Nodoklis 160 <i>euro</i> (800 x 20 %)
Nodoklis par februāri abām autoratlīdzībām ir 160 <i>euro</i>

5. Nodokļa likmes piemērošana ienākumam no uzņēmuma līguma

37. Saskaņā ar [Civillikumā](#) noteikto ar uzņēmuma līgumu viena puse uzņemas izpildīt otrai par zināmu atlīdzību ar saviem darba rīkiem un ierīcēm kādu pasūtījumu, izgatavot kādu lietu vai izvest galā kādu pasākumu.

38. Pirms ienākuma aplikšanas ar nodokli ienākuma izmaksātājs atskaita VSAOI – atbilstoši likmei, kas noteikta likumā “[Par valsts sociālo apdrošināšanu](#)” vai Ministru kabineta 2017.gada 19.decembra noteikumos Nr.786 “[Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem](#)” darba devējam un darba ņēmējam. Atskaitījumus (VSAOI, prognozēto neapliekamo minimumam, atvieglojumus) atskaita, piemērojot 20 % nodokļa likmi.

39. Ienākumam no uzņēmuma līguma izmaksas brīdī ienākuma izmaksātājs piemēro progresīvo nodokļa likmi (ienākumam līdz 20 004 *euro* – 20 %, ienākumam no 20 004 *euro* 23 %).

18.piemērs

Nodokļa maksātājs, kuram nav izsniegts Valsts ieņēmumu dienesta apliecinājums par reģistrēšanos saimnieciskās darbības veicēja statusā, 2018.gada maijā ir guvis vienreizējus ieņēmumus no uzņēmuma līguma (ar saviem instrumentiem un materiāliem nokrāsojis ēkas fasādi) 25 000 *euro* apmērā. Nodokļa maksātāja apgādībā ir trīs personas, nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī. Ienākuma izmaksātājam ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 *euro*, VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %).

<i>25 000 euro</i>	
<p>20 004 <i>euro</i> (ienākums līdz gada ienākumu 1.slieksnim) – 2750 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 25 000 <i>euro</i>) – 690 <i>euro</i> (atvieglojums par trim apgādībā esošām personām) = 16 564 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 3312,80 <i>euro</i></p>	<p>4996 <i>euro</i> (ienākums virs gada ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % (nodokļa likme) = 1149,08 <i>euro</i></p>
<p>Nodoklis kopā: 3312,80 + 1149,08 = 4461,88 <i>euro</i></p>	

!!! Taksācijas gadam beidzoties, nodokļa maksātājs, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precīzē taksācijas gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

40. Ja ienākuma izmaksātājam nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, ienākumam piemēro progresīvo nodokļa likmi 23 % apmērā, bet nepiemēro neapliekamo minimumu un atvieglojumu par apgādībā esošu personu.

19.piemērs

Nodokļa maksātājs, kuram nav izsniegts Valsts ieņēmumu dienesta apliecinājums par reģistrēšanos saimnieciskās darbības veicēja statusā, 2019.gada janvārī ir guvis vienreizējus ieņēmumus no uzņēmuma līguma 2000 *euro* apmērā, algas nodokļa grāmatiņa nav iesniegta ienākuma izmaksātājam, ienākumam piemēro 23 % nodokļa likmi. VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %).

<i>2000 euro</i>
<p>2000 <i>euro</i> x 23 % likme = 460 <i>euro</i> 220 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 2000 <i>euro</i>)</p>
<p>220 <i>euro</i> x 20 % = 44 <i>euro</i> (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p>
<p>Aprēķinātais nodoklis: 460 – 44 = 416 <i>euro</i></p>

!!! Taksācijas gadam beidzoties, nodokļa maksātājs, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precīzē taksācijas gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

41. Ja ienākuma izmaksātājam ir iesniegts rakstveida iesniegums par nodokļa likmes 23 % apmērā piemērošanu visam ienākumam, ienākuma izmaksātājs taksācijas gada laikā, izmaksājot ienākumu no uzņēmumu līguma, no tā ietur nodokli, piemērojot nodokļa likmi 23 % apmērā, arī no ienākuma līdz 20 004 *euro*.

20.piemērs

Nodokļa maksātājs, kuram nav izsniegts Valsts ieņēmumu dienesta apliecinājums par reģistrēšanos saimnieciskās darbības veicēja statusā, 2019.gada jūlijā ir guvis vienreizējus ieņēmumus no uzņēmuma līguma 20 100 *euro* apmērā. Nodokļa maksātājam apgādībā ir divas personas, nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī. Ienākuma izmaksātājam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 *euro*, VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %). Ienākuma izmaksātājam ir iesniegts rakstveida iesniegums par nodokļa likmes 23 % apmērā piemērošanu visam ienākumam.

20 100 <i>euro</i>
20 100 <i>euro</i> x 23 % (nodokļa likme saskaņā ar iesniegumu) = 4623 <i>euro</i>
– 2211 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 20 100 <i>euro</i>) – 460 <i>euro</i> (atvieglojums par divām apgādībā esošām personām) Atskaitījumi kopā: 2671 <i>euro</i>
2671 x 20 % = 534,20 <i>euro</i> (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)
Nodoklis kopā: 4623 – 534,20 = 5157,20 <i>euro</i>

42. Saņemot ienākumus no uzņēmuma līguma par ienākuma gūšanas dienu uzskatāma diena, kad nodokļa maksātājs saņem ienākumu. Piemēram, ja ienākumu no uzņēmuma līguma izmaksā 2018.gadā, bet faktiski tas ir par darbu 2017.gadā, šim ienākumam piemēro 2018.gada nodokļa likmes.

43. Ja vairāku ienākumu no uzņēmumu līguma aprēķināšanas un izmaksas datumi pie viena ienākuma izmaksātāja sakrīt vienā mēneša datumā, tos var summēt (ja vien nepastāv citi iemesli, kāpēc summēšanas nebūtu lietderīga).

21.piemērs

Nodokļa maksātājs, kuram nav izsniegts Valsts ieņēmumu dienesta apliecinājums par reģistrēšanos saimnieciskās darbības veicēja statusā, atbilstoši uzņēmuma līgumiem ir saņēmis ienākumu no viena ienākuma izmaksātāja 15.aprīlī 300 *euro* atbilstoši uzņēmumu līgumam Nr.1 un 200 *euro* atbilstoši uzņēmumu līgumam Nr.2 un 25.aprīlī 3000 *euro* atbilstoši uzņēmumu līgumam Nr.3. Viņa

apgādībā ir viena persona, nodokļa atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī, mēneša prognozētais neapliekamais minimums 10 *euro*, VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %).

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa (pilnu mēnesi)	Nav iesniegta algas nodokļa grāmatīņa
<p>Ienākumus summē! 15.aprīļa ienākumam 500 <i>euro</i> (300 + 200) piemēro: – 55 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 500 <i>euro</i>) – 10 <i>euro</i> (prognozētais neapliekamais minimums) – 230 <i>euro</i> (atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu) = 205 <i>euro</i> (500 – 55 – 10 – 230) (apliekamais ienākums) Nodokļa likme 20 %</p>	<p>Ienākumus summē! 15.aprīļa ienākumam 500 <i>euro</i> (300 + 200) piemēro: 500 <i>euro</i> x 23 % likme = 115 <i>euro</i></p> <p>55 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 500 <i>euro</i>) 55 <i>euro</i> x 20 % = 11 <i>euro</i> (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p>
<p>Aprēķinātais nodoklis: 41 <i>euro</i> (205 x 20 %)</p>	<p>Aprēķinātais nodoklis: 104 <i>euro</i> (115 – 11)</p>
<p>25.aprīļa ienākumam (3000 <i>euro</i>) piemēro: – 330 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 3000 <i>euro</i>) = 2670 <i>euro</i> (3000 – 330) (apliekamais ienākums)</p>	<p>25.aprīļa ienākumam (3000 <i>euro</i>) piemēro: 3000 <i>euro</i> x 23 % likme = 690 <i>euro</i></p> <p>330 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 3000 <i>euro</i>) 330 <i>euro</i> x 20 % = 66 <i>euro</i> (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p>
<p>Nodoklis 534 <i>euro</i> (2670 <i>euro</i> x 20 %)</p>	<p>Nodoklis 624 <i>euro</i> (690 – 66)</p>
<p>Nodoklis no aprīļa visām izmaksām 575 <i>euro</i> (41 + 534)</p>	<p>Nodoklis no aprīļa visām izmaksām 728 <i>euro</i> (104 + 624)</p>

!!! Taksācijas gadam beidzoties, nodokļa maksātājs, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precīzē taksācijas gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

6. Nodokļa likmes piemērošana, saņemot vairāku veidu ienākumus pie viena ienākuma izmaksātāja

44. Ja nodokļa maksātājs taksācijas gada laikā pie viena ienākuma izmaksātāja saņem gan algota darba ienākumus, gan ienākumus no autoratlīdzības līguma vai uzņēmuma līguma (vai ienākumus no autoratlīdzības līguma un uzņēmuma līguma), tad, nosakot nodokļa maksātāja mēneša apliekamo ienākumu, papildus algota darba ienākumam (nodokļa aprēķinam no tā):

44.1. no ienākuma no autoratlīdzības līguma atskaita autoru izdevumus un piemēro nodokļa likmi 20 % apmērā;

44.2. no ienākuma no uzņēmuma līguma atskaita VSAOI (ievērojot noteikto kārtību – 20 % likmi) un piemēro nodokļa likmi 23 % apmērā.

45. Ja kalendāra mēneša laikā viens ienākuma izmaksātājs izmaksā gan ar algas nodokli apliekamo ienākumu, gan cita veida ar nodokli apliekamos ienākumus (kuriem nepiemēro ienākumam no kapitāla, tai skaitā kapitāla pieaugumam, noteikto 20 % likmi, nodokļa likmi atbilstoši [Mikrouzņēmumu nodokļa likumam](#), kā arī 3 %, 5 %, 10 %, 15 % un 22 % apmērā noteiktās likmes), tad:

45.1. ienākumiem, kas nav apliekami ar algas nodokli, piemēro 23 % likmi, izņemot autoru un izpildītāju ienākumiem no autoratlīdzības;

45.2. ienākumus, kas nav apliekami ar algas nodokli, var samazināt par attaisnotajiem izdevumiem, neapliekamo minimumu un atvieglojumiem (ievērojot noteikto kārtību – atskaita ar 20 % likmi) tikai tad, ja ar nodokļa maksātāja algota darba ienākumiem nepietiek, lai segtu minētos atskaitījumus.

22.piemērs

Nodokļa maksātājs pie viena darba devēja kārtējā mēnesī saņem algu 450 *euro* kā pedagogs un 200 *euro* kā projekta izpildītājs, kā arī autoratlīdzību par tulkojumiem 900 *euro*. Prognozētais neapliekamais minimums 10 *euro*, nodokļa maksātājam apgādībā ir trīs personas, nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī. VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %).

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa	Nav iesniegta algas nodokļa grāmatīņa
<i>Darba algas mēneša ienākumus summē:</i> 650 <i>euro</i> (450 + 200)	<i>Darba algas mēneša ienākumus summē:</i> 650 <i>euro</i> (450 + 200)
Ienākumam piemēro: – 71,50 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 650 <i>euro</i>) – 10 <i>euro</i> (prognozētais neapliekamais minimums)	Ienākumam piemēro: x 23 % likme = 149,50 <i>euro</i> (650 <i>euro</i> x 23 %) 71,50 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 650 <i>euro</i>)

<p>– 690 <i>euro</i> (atvieglājumi par trim apgādībā esošām personām) = –121,50 <i>euro</i> (negatīvs apliekamais ienākums)</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 0 <i>euro</i></p>	<p>$71,50 \times 20\% = 14,30 \text{ euro}$ (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: $149,50 - 14,30 = 135,20 \text{ euro}$</p>
<p>Autoratlīdzības ienākums 900 <i>euro</i></p> <p>– 225 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 900 <i>euro</i>) – 121,50 <i>euro</i> (atskaitījumi, kuri ir pārnesti uz citiem ienākumiem) = 553,50 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) x 20 % likme</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 110,70 <i>euro</i> (553,50 <i>euro</i> x 20 %)</p>	<p>Autoratlīdzības ienākums 900 <i>euro</i></p> <p>Ienākumam piemēro: – 225 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 900 <i>euro</i>) = 675 <i>euro</i> (apliekamais ienākums 900 – 225) x 20 % likme</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 135 <i>euro</i> (675 <i>euro</i> x 20 %)</p>
<p>Nodoklis no mēneša izmaksām: 110,70 <i>euro</i></p>	<p>Nodoklis no mēneša izmaksām: 270,20 <i>euro</i> (135,20 + 135)</p>

23.piemērs

Nodokļa maksātājs pie viena darba devēja kārtējā mēnesī saņem algu 1000 *euro* un ienākumus no uzņēmuma līguma (nav reģistrēta saimnieciskā darbība) 1000 *euro*. Prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 *euro*. VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %).

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa	Nav iesniegta algas nodokļa grāmatīņa
<p>1000 <i>euro</i> (darba algas ienākums)</p> <p>Ienākumam piemēro: – 110 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 1000 <i>euro</i>) = 890 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) x 20 % likme</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 178 <i>euro</i> (890 <i>euro</i> x 20 %)</p>	<p>1000 <i>euro</i> (darba algas ienākums)</p> <p>Ienākumam piemēro: x 23 % likme = 230 <i>euro</i></p> <p>110 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 1000 <i>euro</i>) 110 <i>euro</i> x 20 % = 22 <i>euro</i> (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 208 <i>euro</i> (230 – 22)</p>
<p>1000 <i>euro</i> (ienākumus no uzņēmuma līguma) x 23 % likme = 230 <i>euro</i></p>	<p>1000 <i>euro</i> (ienākumus no uzņēmuma līguma) x 23 % likme = 230 <i>euro</i></p>

<p>110 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 1000 <i>euro</i>) 110 <i>euro</i> x 20 % = 22 <i>euro</i> (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 208 <i>euro</i> (230 – 22)</p> <p>Nodoklis no mēneša izmaksām: 386 <i>euro</i> (178+208)</p>	<p>110 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 1000 <i>euro</i>) 110 <i>euro</i> x 20 % = 22 <i>euro</i> (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 208 <i>euro</i> (230 – 22)</p> <p>Nodoklis no mēneša izmaksām: 416 <i>euro</i> (208 + 208)</p>
--	--

24.piemērs

Nodokļa maksātājam pie viena darba devēja kārtējā mēnesī ir aprēķināts ienākums:

- mēneša darba alga 800 *euro*;
- autoratlīdzība par mūzikas darbu radīšanu 1000 *euro*;
- ienākums no uzņēmuma līguma (nav reģistrēta saimnieciskā darbība) 300 *euro*.

Nodokļa maksātājam apgādībā ir piecas personas, nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 230 *euro* mēnesī. Prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 *euro*. VSAOI likme ir 35,09 % (darba ņēmēja daļa 11 %, darba devēja daļa 24,09 %).

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa	Nav iesniegta algas nodokļa grāmatīņa
<p>800 <i>euro</i> (algota darba ienākums) – 88 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 800 <i>euro</i>) – 1150 <i>euro</i> (atvieglojumi par piecām apgādībā esošām personām) = –438 <i>euro</i> (uz citiem ienākuma veidiem pārnesamie atskaitījumi)</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 0 <i>euro</i></p>	<p>800 <i>euro</i> (algota darba ienākums) x 23 % = 184 <i>euro</i> (800 <i>euro</i> x 23 %) – 88 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 800 <i>euro</i>) – 88 <i>euro</i> x 20 % = 17,60 <i>euro</i> (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 166,40 <i>euro</i> (184 – 17,60)</p>
<p>1000 <i>euro</i> (autoratlīdzības ienākums) – 500 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 50 % no 1000 <i>euro</i>) – 438 <i>euro</i> (atskaitījumi, kuri ir pārnesti uz citiem ienākumiem) = 62 <i>euro</i> (apliekamais ienākums 1000 – 500 – 438) x 20 % likme</p>	<p>1000 <i>euro</i> (autoratlīdzības ienākums) – 500 <i>euro</i> (autoru attaisnotie izdevumi 50 % no 1000 <i>euro</i>) = 500 <i>euro</i> (apliekamais ienākums 1000 – 500) x 20 % likme</p>

Aprēķinātais nodoklis: 12,40 <i>euro</i> (62 <i>euro</i> x 20 %)	Aprēķinātais nodoklis: 100 <i>euro</i> (500 <i>euro</i> x 20 %)
300 <i>euro</i> (uzņēmuma līguma ienākums) x 23 % likme = 69 <i>euro</i> – 33 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 300 <i>euro</i>) 33 <i>euro</i> x 20 % = 6,60 <i>euro</i> (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)	300 <i>euro</i> (uzņēmuma līguma ienākums) x 23 % likme = 69 <i>euro</i> – 33 <i>euro</i> (VSAOI 11 % no 300 <i>euro</i>) 33 <i>euro</i> x 20 % = 6,60 <i>euro</i> (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)
Aprēķinātais nodoklis: 62,40 <i>euro</i> (69 – 6,60)	Aprēķinātais nodoklis: 62,40 <i>euro</i> (69 – 6,60)
Nodoklis no visiem ienākumu veidiem: 74,80 <i>euro</i> (12,40 + 62,40)	Nodoklis no visiem ienākumu veidiem: 328,80 <i>euro</i> (166,40 + 100 + 62,40)

!!! Taksācijas gadam beidzoties, nodokļa maksātājs, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precizē taksācijas gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

7. Nodokļa likmes piemērošana iekšzemes darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka

46. Iekšzemes darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka, saņemot no darba devēja ārvalstu nodokļu maksātāja atlīdzību - par Latvijas Republikas teritorijā veikto darbu, līdz ceturksnim sekojošā mēneša 15.datumam jāveic VSAOI 35,09 % apmērā no saņemtās atlīdzības un jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienestā ziņojums par iekšzemes darba ņēmēja pie darba devēja – ārvalstnieka obligātajām iemaksām pārskata ceturksnī un no kalendāra mēneša darba samaksas aprēķināto iedzīvotāju ienākuma nodokli jāieskaita budžetā ne vēlāk kā ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša piecpadsmitajā datumā, kā arī jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienestam paziņojums par fiziskajai personai izmaksātajām summām.

25.piemērs

Iekšzemes darba ņēmēja pie darba devēja ārvalstnieka mēneša alga ir 6 000 *euro*, apgādībā viena persona, nav citas ienākuma gūšanas vietas, kā galveno ienākuma gūšanas vietu nodokļa grāmatiņā norādīja sevi, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 *euro*, atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu 230 *euro* mēnesī, VSAOI likme 35,09%.

6000 <i>euro</i>	
20 %	23 %

1667 <i>euro</i> (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim) – 2105,40 <i>euro</i> (VSAOI 35,09 % no 6000 <i>euro</i>) – 230 <i>euro</i> (atvieglojums par vienu apgādībā esošo personu), = - 668,40 <i>euro</i> (negatīvs apliekamais ienākums)	4333 <i>euro</i> (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % likme = 996,59 <i>euro</i> 668,40 x 20% = 133,68 <i>euro</i> (līdz <u>1.mēneša ienākuma sliekšnim neizmantotā atskaitījumu daļa, ko reizina ar 20% likmi</u>)
Aprēķinātais nodoklis kopā: 996,59 – 133,68 = 862,91 <i>euro</i>	

!!! Ņemot vērā, ka gada ienākums pārsniedz 62 800 *euro*, taksācijas gadam beidzoties, nodokļa maksātājs, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precīzē taksācijas gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

8. Saistošie normatīvie akti

1. Likums [“Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”](#).
2. Likums [“Par valsts sociālo apdrošināšanu”](#).
3. Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumi Nr.899 [“Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība”](#).
4. Ministru kabineta 2017.gada 14.novembra noteikumi Nr.676 [“Noteikumi par neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai”](#).
5. Ministru kabineta 1997.gada 8.aprīļa noteikumi Nr.138 [“Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa papildu atvieglojumiem personām ar invaliditāti, politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem”](#).
6. Ministru kabineta 2017.gada 19.decembra noteikumi Nr.786 [“Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem”](#).